

Zaopatrywanie materiału siewnego w paszporty roślin w świetle przepisów nowego prawa zdrowia roślin

dr Magdalena Czarny

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Biuro Nasiennictwa

-
- **NOWE PRAWO ZDROWIA ROŚLIN** - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin
 - **Paszport roślin** - dokument potwierdzający, że oferowane do sprzedaży rośliny (w tym nasiona) zostały skontrolowane i są wolne od organizmów szkodliwych tj.
 - **agrofagów kwarantannowych**
 - **regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RNQP=RAN)**
 - **Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072** z dnia 28 listopada 2019 r. zawiera 14 załączników w tym:
 - listy agrofagów kwarantannowych dla UE i dla stref chronionych
 - listy regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RAN=RNQP)
 - Załącznik XIII i XIV - **wykaz roślin w tym materiału siewnego podlegających paszportowaniu**
 - **Ustawa o ochronie roślin przed agrofagami** – określa między innymi
 - zasady rejestracji podmiotów profesjonalnych
 - oceny do celów wydawania paszportów
 - udzielania upoważnień i nadzoru nad podmiotami upoważnionymi do wydawania paszportów

Wydawanie paszportów roślin

Paszporty roślin są wydawane:

tylko dla roślin (...) dla których **ocena wykazała, że spełniają** one określone **wymagania**

- **przez upoważnione zarejestrowane podmioty profesjonalne**, pod nadzorem właściwych organów (WIORiN)
 - podmiot przeprowadza ocenę do wydawania paszportów roślin
- w drodze odstępstwa przez właściwe organy (WIORiN)
 - właściwy organ (WIORiN) przeprowadza ocenę do wydania paszportów

Upoważnianie do wydawania paszportów roślin

WIORiN udziela zarejestrowanemu podmiotowi profesjonalnemu upoważnienia do wydawania paszportów roślin:

- dla konkretnych rodzin, rodzajów lub gatunków oraz typów towarów
- aby uzyskać upoważnienie podmiot musi spełniać następujące warunki:
 - **posiadać wiedzę** niezbędną do **przeprowadzania oceny (egzamin/zaświadczenie)**
 - **dysponować systemami i procedurami** umożliwiającymi wypełnianie obowiązków dotyczących **identyfikowalności**
- w trybie milczącej zgody

Nowe paszporty roślin

Treść i format paszportu roślin

określa art. 83 Rozporządzenia 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin (...):

- posiada **unijny format** – jednolity dla wszystkich PCz
- ma **formę etykiety**, wyodrębnionej w stosunku do wszelkich innych informacji lub etykiet (*np. handlowych*)
- **widoczny i czytelny** – elementy czytelne bez korzystania z narzędzi optycznych
- informacje na paszporcie muszą być **trwale** (*trwale naniesione*); brak możliwości ich zmiany
- zawiera **określone elementy** wg Załącznika VII do Rozp. 2016/2031
- **wzory** określone w Rozporządzenie wykonawcze komisji 2017/2313 z 13 grudnia 2017 r.

Nowe paszporty roślin

Określone elementy oraz wzory

Określa Załącznik VII do Rozp. 2016/2031 i Rozporządzenie wykonawcze komisji 2017/2313 z 13 grudnia 2017 r.)

flaga – kolorowa lub czarno-biała
lub biało-czarna (lewy górny róg)

wyrazy **Paszport roślin/Plant passport**
(prawy górny róg)

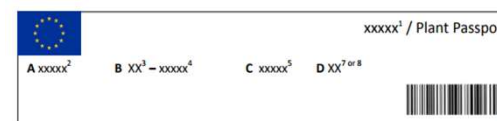
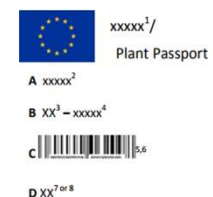
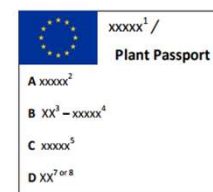
litera A: nazwa botaniczna gatunku
lub nazwa przedmiotu, opcjonalnie nazwa odmiany

litera B: dwuliterowy kod PCz (np. PL)
i numer rejestracyjny podmiotu profesjonalnego

litera C: kod identyfikacyjny rośliny, produktu roślinnego, przedmiotu

litera D: nazwa państwa pochodzenia
(odpowiednio trzeciego lub PCz, np. PL)

Paszporty roślin do strefy chronionej dodatkowo mają oznaczenie „strefa chroniona / „PZ”
pod którym znajduje się nazwa lub **kod agrofaga** dla danej strefy chronionej

Paszporty-etykiety materiału siewnego

Zgodnie z art. 83 Rozporządzenia 2016/2031 paszport ma być **włączony** w wyraźnie odrębnej formie **do etykiety urzędowej** (nasiennej)

Określone elementy oraz wzory

(Załącznik VII do Rozp. 2016/2031 i Rozporządzenie wykonawcze komisji 2017/2313 z 13 grudnia 2017 r.)

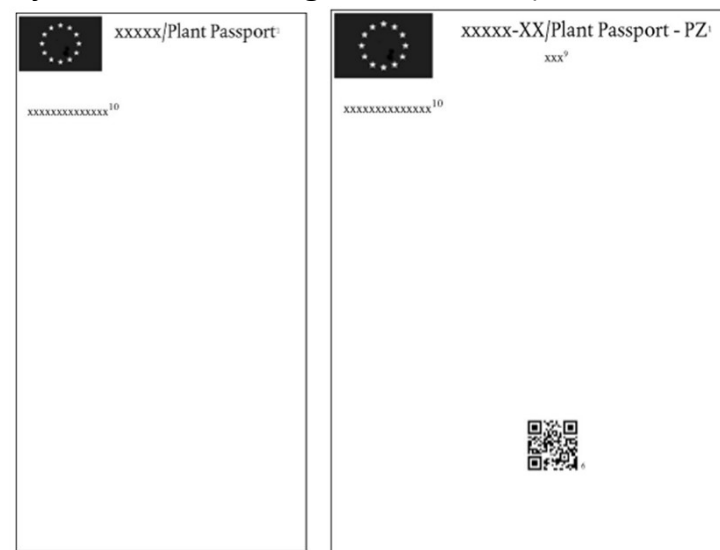
flaga – kolorowa lub czarno-biała lub biało-czarna (lewy górny róg)

wyrazy **Paszport roślin/Plant passport** (prawy górny róg)

Informacje wymagane dla **etykiety urzędowej**

Paszporty-etykiety do strefy chronionej

dotąd dodatkowo mają oznaczenie „strefa chroniona / „PZ” pod którym znajduje się nazwa lub **kod agrofaga** dla danej strefy chronionej

Za etykiety urzędowe i prowadzących obrót, uznaje się również paszport roślin, jeżeli zawiera informacje, które powinny być umieszczone na etykiecie. - **ustawa o nasiennictwie**

Etykiety materiału siewnego

Ustawa o nasiennictwie z dnia 9 listopada 2012 r.

DZIAŁ II

Przygotowanie materiału siewnego do obrotu

Rozdział 1

Materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych

Art. 95 -101

Rozporządzenie MRiRW *w sprawie rodzaju opakowań materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, sposobu ich zabezpieczania oraz szczegółowego sposobu etykietowania i plombowania.*

Etykiety materiału siewnego

Materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych wprowadzany do obrotu i znajdujący się w obrocie powinien być opakowany.

Opakowanie powinno:

- **być nowe i wytrzymałe** odpowiednio do masy zapakowanego materiału siewnego,
- **zapewniać utrzymanie jakości** materiału siewnego
- **umożliwiać trwałe zaopatrzenie w etykietę**
- umożliwiać zastosowanie **zabezpieczenia zamknięcia opakowania (plomby)**, które w przypadku otwarcia ulega zniszczeniu
- chronić otoczkę materiału siewnego
- zabezpieczać przed kontaktem z zastosowanymi zaprawami nasiennymi.

Etykietę umieszcza się na opakowaniu materiału siewnego w sposób uniemożliwiający jej zdjęcie bez uszkodzenia - „**jednorazowa**”.

Etykiety materiału siewnego

Materiał siewny wytworzonego na terytorium RP znajdujący się w obrocie zaopatruje się w:

- **etykiety urzędowe**

stosowane dla **ms kategorii elitarny ,**
ms kategorii kwalifikowany
ms kategorii handlowy

- **prowadzącego obrót**

stosowane dla **małych opakowań WE** (etykieta = trwały nadruk /stempel na opakowaniu)
ms kategorii standard
ms odmian regionalnych i amatorskich
mieszanek dla ochrony środowiska

Informacje zamieszczane na etykietach materiału siewnego

zaopatrywanego w etykiety:

- na terytorium państw EU

określone w dyrektywach marketingowych

www.escaa.org

European Seed Certification Agencies Association

zakładka „[Implementation of the regulation](#)”

Models of labels (wzory etykiet)

Glossary labels /Translation tool (słownik/tłumacz)
(26 krajów EU)

- na terytorium Polski

określone w Rozp. MRiRW *w sprawie rodzaju opakowań materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, sposobu ich zabezpieczania oraz szczegółowego sposobu etykietowania i plombowania*

Informacje zamieszczane na etykietach materiału siewnego - na terytorium RP

Rozporządzenie MRiRW *w sprawie rodzaju opakowań materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, sposobu ich zabezpieczania oraz szczegółowego sposobu etykietowania i plombowania*

określa:

- **minimalne rozmiary** etykiet - Załącznik 1
- **kolory** etykiet - Załącznik 1
- **informacje wymagane** na etykietach - Załącznik 2
- **sposób zamieszczenia informacji** – nadruk trwały i czytelny
- **sposób nadawania numerów etykiet urzędowych** wydawanych przez prowadzących obrót

nie określa

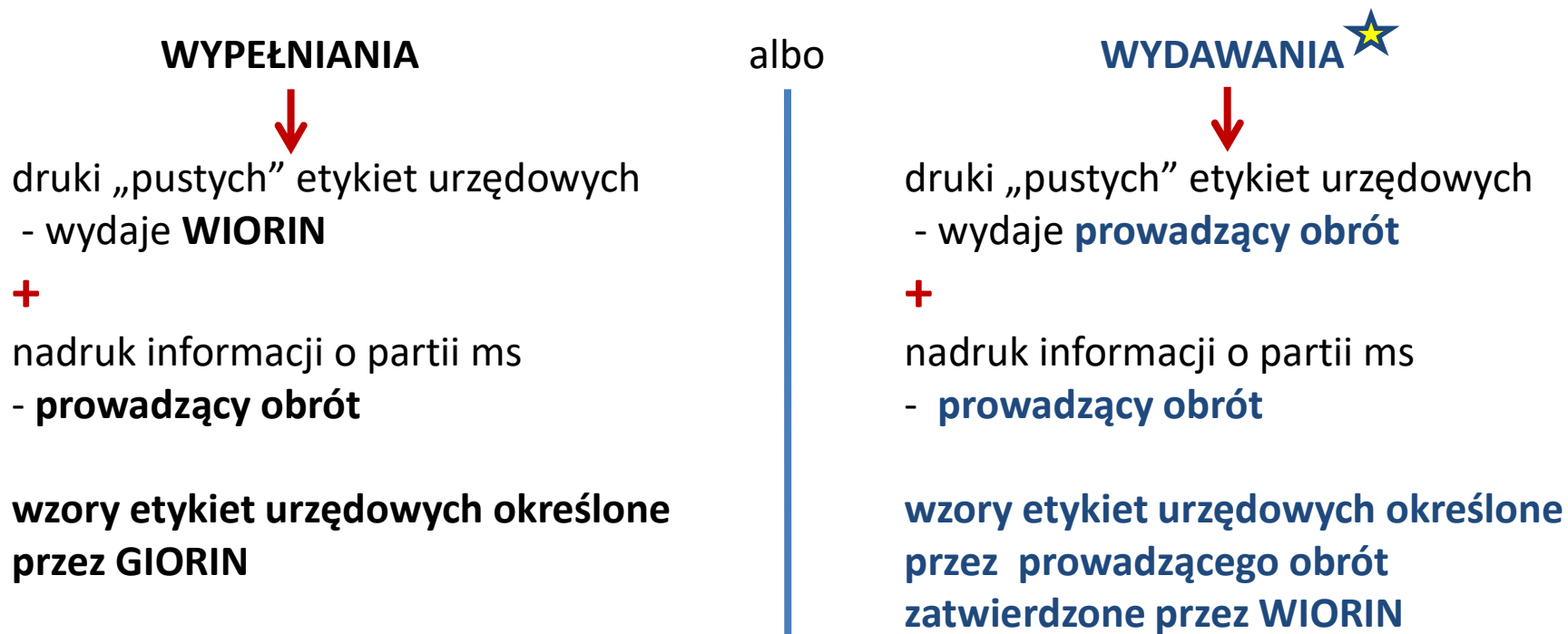
- wzorów etykiet
- wymagań w odniesieniu do materiałów z których sporządzane są etykiety
- obowiązku stosowania i rodzajów zabezpieczeń

Lp.	Kategoria materiału siewnego	Stopień kwalifikacji ¹⁾		Kolor etykiet ⁴⁾	Rozmiary etykiet ²⁾
		nazwa	symbol		
1	Elitarny	przedbazowy	PB/III		nie mniej niż 110 mm x 67 mm
		bazowy ³⁾	B		
2	Kwalifikowany	pierwszego ⁴⁾ rozmnożenia	C/1		
		drugiego rozmnożenia	C/2		
		trzeciego rozmnożenia	C/3		
3	Handlowy				
4	Standard				
5	Mieszanki nasienne				
6	Mieszance złożone rzepaku				
7	Materiał siewny odmian roślin rolniczych i roślin warzywnych zgłoszonych do krajowego rejestru lub do rejestrów państw członkowskich oraz przyjętych do badań				
8	Materiał siewny niezakwalifikowany ostatecznie				
9	Materiał siewny odmian regionalnych				
10	Mieszanki dla ochrony środowiska				

Wydawanie / wypełnianie etykiet materiału siewnego

- **Etykiety urzędowe** - wydaje wojewódzki inspektor

Wojewódzki inspektor może upoważnić (tryb milczącej zgody) prowadzącego obrót do:

- **Prowadzącego obrót** - wydaje prowadzący obrót

W przypadku ms objętego obowiązkiem paszportowania – konieczne jest uzyskanie upoważnienia **WIORIN do wydawania paszportów roślin**

Etykiety materiału siewnego

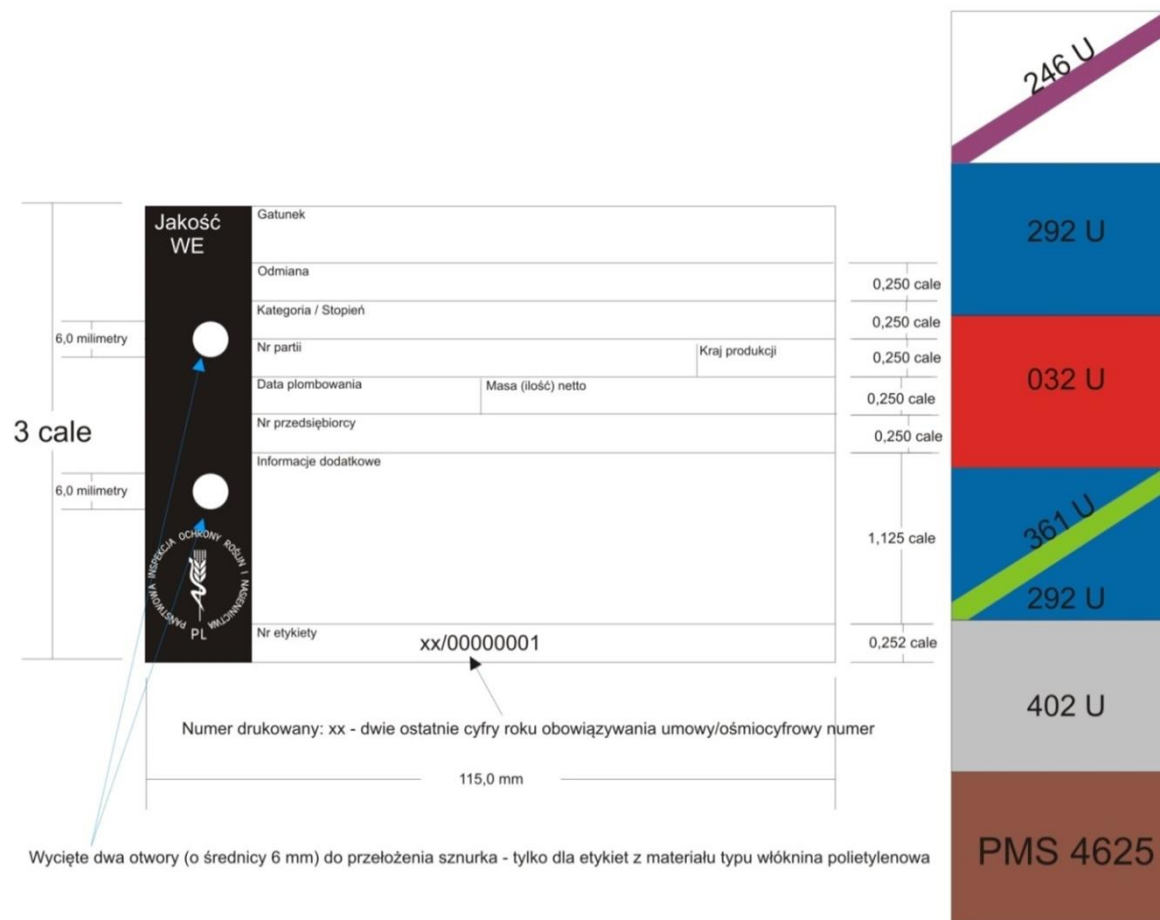
Etykiety urzędowe wydawane przez WIORIN

Wzory etykiet urzędowych: określone przez GIORIN,
wykonane z tyvecu lub papieru samoprzylepego

Zaopatrzenie WIORIN: przetarg nieograniczony GIORIN z upoważnienia WIORIN

Zabezpieczenia:

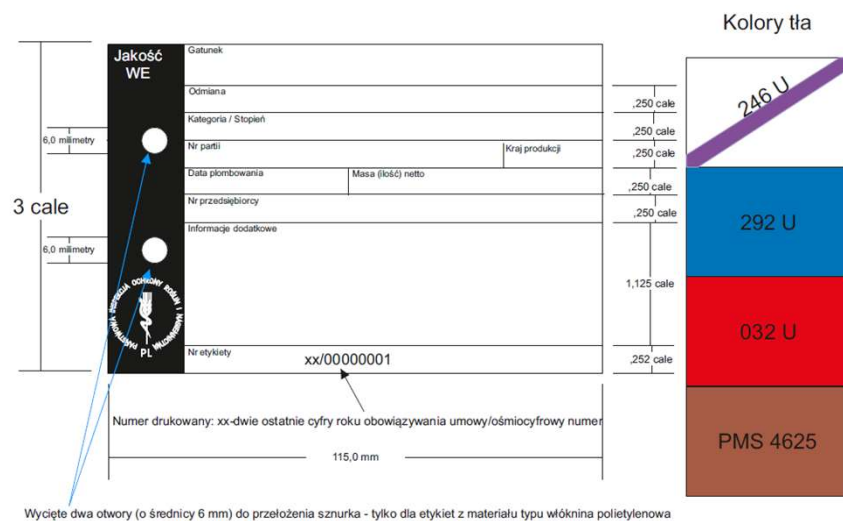
- unikalny numer seryjny
- mikrodruk
- druk UV

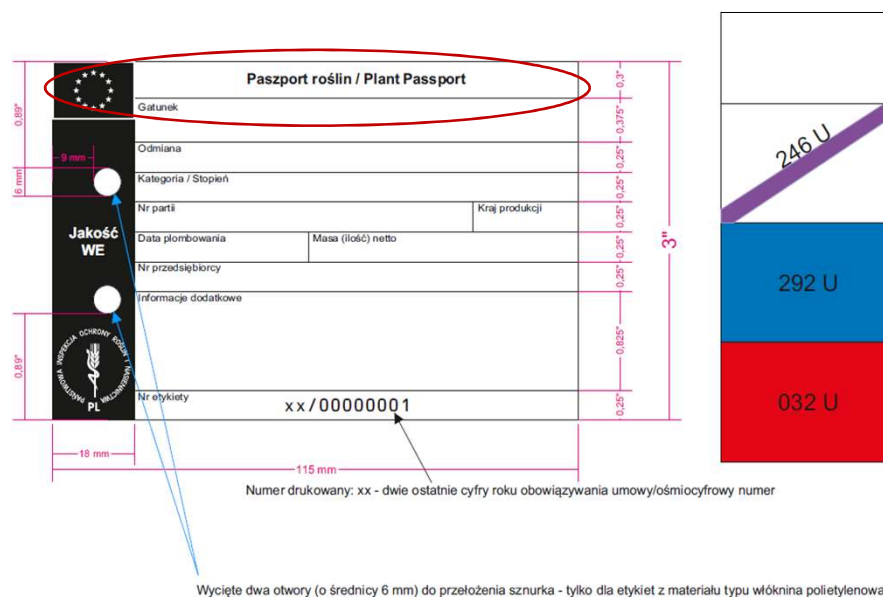
Etykiety materiału siewnego

Urzędowe etykiety i etykiety-paszporty wydawane przez WIORIN

Etykieta uniwersalna

Etykieta – paszport uniwersalna

Obie wersje wykonane z tyvecu lub papieru samoprzylepnego

Etykiety materiału siewnego

Urzędowe etykiety i etykiety-paszporty wydawane przez WIORIN

Etykieta mieszanki

3 cale 6,0 milimetry 6,0 milimetry	Jakość WE	Typ użytkowania		
		Nazwa	.250 cale	
		Nr partii	.250 cale	
		Data plombowania	Masa (ilość) netto	.250 cale
		Nr przedsiębiorcy		.250 cale
		Skład procentowy		0,875 cale
		Informacje dodatkowe		.375 cale
		Nr etykiety	xx/00000001	.250 cale
		Numer drukowany: xx - dwie ostatnie cyfry roku obowiązywania umowy/ośmiocyfrowy numer		
		115,0 mm		

Wycięte dwa otwory (o średnicy 6 mm) do przełożenia sznurka - tylko dla etykiet z materiału typu włóknina polietylenowa

Etykieta – paszport mieszanki

0,89" (16 mm) 0,89" (18 mm)		Paszport roślin / Plant Passport		
		Typ użytkowania		
		Nazwa		
		Nr partii	Kraj produkcji	
		Data plombowania	Masa (ilość) netto	
		Nr przedsiębiorcy		
		Skład procentowy		
		Informacje dodatkowe		
		Nr etykiety	xx / 00000001	
		Numer drukowany: xx - dwie ostatnie cyfry roku obowiązywania umowy/ośmiocyfrowy numer		

Wycięte dwa otwory (o średnicy 6 mm) do przełożenia sznurka - tylko dla etykiet z materiału typu włóknina polietylenowa

Kolor tła

Obie wersje wykonane z tyvecu lub papieru samoprzylepnego

Urzędowe etykiety i etykiety-paszporthy wydawane przez WIORIN

Etykieta – paszport sadzeniaka ziemniaka

Paszport roślin / Plant Passport			
		Ziemniak / <i>Solanum tuberosum</i> L.	
Odmiana			
Nr partii	Masa netto	kg	
Jakość WE Kalibraz: Unijna klasa			
Zastosowany środek ochrony roślin podczas przechowywania			
Nr rejestracyjny podmiotu		Kraj pochodzenia	
Nr etykiety		Data plombowania	

Dimensions: 115 mm width, 3" height, 18 mm top margin, 25 mm middle margin, 18 mm bottom margin. Two 6 mm diameter holes are indicated.

Wycięte dwa otwory (o średnicy 6 mm) do przełożenia sznurka - tylko dla etykiet z materiału typu włóknina polietylenowa

Etykieta – paszport sadzeniaka ziemniaka
do strefy chronionej

Paszport roślin - strefa chroniona / Plant Passport - PZ			
		Ziemniak / <i>Solanum tuberosum</i> L.	
Odmiana			
Nr partii	Masa netto	kg	
Jakość WE Kalibraz: Unijna klasa			
Zastosowany środek ochrony roślin podczas przechowywania			
Nr rejestracyjny podmiotu		Kraj pochodzenia	
Nr etykiety		Data plombowania	

Dimensions: 115 mm width, 3" height, 18 mm top margin, 25 mm middle margin, 18 mm bottom margin. Two 6 mm diameter holes are indicated.

Wycięte dwa otwory (o średnicy 6 mm) do przełożenia sznurka - tylko dla etykiet z materiału typu włóknina polietylenowa

Etykiety materiału siewnego

Zasady zaopatrywania materiału siewnego w urzędowe etykiety-paszporty i paszporty roślin

Grupa roślin / gatunki	Kategoria ms	Etykieta-paszport urzędowa	Etykieta prowadzącego obrót + paszport roślin
Pastewne - lucerna	elitarny kwalifikowany	tak	tak - małe opakowania WE
Oleiste i włókniste - rzepak - rzepik - słonecznik - soja - len - gorczyca biała	elitarny kwalifikowany	tak	nie
Warzywa - papryka - pomidor - fasola zwykła - fasola wielokwiatowa - groch siewny - bób - cebula - por	elitarny kwalifikowany	tak	tak - małe opakowania WE
	standard	nie	tak
Ziemniak - sadzeniak	elitarny kwalifikowany	tak	nie

Dziękuję za uwagę!

Główny inspektorat Ochrony Roślin
i Nasiennictwa
al. Jana Pawła II 11; 00-828 warszawa
www.piorin.gov.pl; gi@piorin.gov.pl
Tel. 22 652 92 90; fax 22 652 93 03